

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 31. De irregularitate, & quibusdam aliis pœnis quæ incurruntur à
Clericis ex violatione interdicti,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

& siue generale, siue speciale interdictum fuerit; prout communem sententiam esse Suarez in citata disput. 34. sect. 4. n. 4. Cum enim fuerit personale, patet eadem ratione, qua ante ostensum est, laicum violatione illius peccare mortaliter. Cum vero fuerit locale: quia iura per interdictum locale prohibentia usum Sacramentorum, & diuinorum officiorum vel sepulturae Ecclesiasticae, directe respiciunt Clericos, tanquam eos ad quos spectat: circa talem usum inuigilare, ne in eo contingat aliquid contra intentionem Ecclesiae, quae illud ipsi tanquam ministris suis committit. Et quia prohibitio est in materia graui, ut constat ex antedictis, inducit obligationem sub mortali. Circa quod, sicut passim circa alia mortalia, certum est posse excusationem contingere, tum ex indeliberatione, tum ex materia leuitate. De hac re moueri possunt in particulari tria dubia, quae ipse Suarez in ead. sect. a. nu. 9. ad 14. tractat.

46. PRIMVM EST. An contra interdictum exercere actum alicuius minoris ordinis sufficiat ad mortale? Responso autem est, talem actum quidem esse sufficientem de se, cum sit sacer, ad quem ex officio exercendum minister est consecratus tanquam cooperaturus sacrificio Missae, aliorumque diuinorum officiorum celebrationi. Nilominus tamen in praxi quia consuetudo obtinuit ut vsus minorum ordinum indifferenter exercentur a laicis, sicut a Clericis, illi possunt censeris materia de se leuis & insufficientis ad mortale, nisi contingeret fieri cum aliqua solemnitate laicis minime permitta; quod vix iam est in vsu.

SECUNDVM dubium est. An publice in Ecclesia diuinum officium, vel aliquam illius partem notabilem canere contra interdictum, sit materia sufficiens ad mortale? Responso est affirmatiua, quoad casum in quo Clericus munus eiusmodi exercet tanquam persona Ecclesiastica ad illud deputatus, ut contingit cum quis tanquam pars Cleri seu Ecclesiasticae communis, ad ipsam celebrationem deputata, eandem exercet: prout faciunt Religiosi concurrentes in choro ad eandem celebrationem: ac etiam ij saeculares Clerici, quibus ratione beneficii, aut alio titulo incumbit onus concurrenti in choro ad eam ipsam celebrationem. Quae utriusque permittitur quidem sine solemnitate, ex cap. Alma mater, De senten. excommunic. in 6. §. Adiciamus: sed cum solemnitate manet prohibita: sic nimirum, ut materia prohibitionis sit, non quidem solemnitas in se, sed celebratio coniuncta solemnitati. De qua, quin sit materia grauis, dubitari non debet. Notat autem partem notabilem non esse estimandam ex sola longitudine illius, sed etiam ex magnitudine autoritatis & solemnitatis cum qua profertur: sic enim oratio ab hebdomadario tanquam initiato sacerdotali dignitate cantata in choro solempniter, licet breuis sit verbis, pars tamen notabilis officii diuini esse censetur: & sic de Episcopali benedictione, aliisque nonnullis, quemadmodum ipse Suarez in 11. annotat.

47. TERTIVM dubium mouetur circa conditiones cum quibus tempore generalis interdicti localis in memorato §. Adiciamus, permittitur celebratio diuinorum officiorum (quae sunt, scilicet sub missa voce, ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis ecclesiis, & campanis non pulsatis) An ommissio vnus tantum casus sit materia sufficiens ad mortale? Ad quod Suarez respondet affirmatiue. Cuius resolutionis veritas sic elucidatur. Cum sit peccatum suo genere mortale, praedicto tempore diuina officia celebrare aliter, quam iure permittitur: neque id aliter iure permittatur, quam seruatis memoratis circumstantiis; neque ea censeantur seruari, aliqua eorum ommissa: sane talis ommissio (utpote quae includit transgressionem praecipit ad mortale obligantis) censenda est iustificans materia peccati mortalis. Nec refert quod vna talis conditio in se spectata videatur leuis, quia grauis est prout concurrat ad permissionem, quam cessare facit deficiendo; per defectum scilicet partis ei necessariae ad constitutionem obiecti circa quod versatur. Adeo, ut si diuina officia celebrentur a peritis ianuis, etiam si tres reliquae conditiones seruuntur, talis celebratio non excusetur a mortali per permissionem datam in cap. Alma mater: quia vere seruatum non est, quod est; quod ad eam ibi exigitur. Nec est quod dicas, non ita exgere quin defectus vnus conditionis, tanquam partis modicae, possit excusari a mortali. Nam contrarium

colligitur ex Clement. 1. De senten. excommunic. vbi subicitur excommunicationi (qua infertur tantum ob mortale) omittentes vnam earum: nimirum clausionem ianuarum; eamque non exproesse, sed solum aequiualetem factam, nempe perforando ianuas ipsas aut faciendo in eis fenestras ut diuina officia contra interdicti prohibitionem a laicis possint audiri. Aduerte autem ob priuilegium Extrauagantis Ad euitanda, Clericos in celebratione diuinorum officiorum non teneri ad obseruationem praedictarum conditionum, quando idipsum generale interdictum locale non fuerit nominatim denunciatum, seu publicatum auctoritate Iudicis: nisi quod eicere teneantur nominatim excommunicatos, & interdictos personali interdicto denunciato: aut cum alias non admitterentur sine scandalo, aut sine cooperatione ad peccatum violationis interdicti, cui obnoxij sunt qui illo innodantur, etiam si non sit denunciatum; quia per eam Extrauagantem nihil quoad eos, ut nec quoad alios censura irretitos, est ab Ecclesia relaxatum.

CAPVT XXXI.

De irregularitate, & quibusdam aliis penis, quae incurruntur a Clericis, & violatione interdicti.

S V M M A R I V M.

- 48 Impositio irregularitatis incurrere a Clerico violente interdictum, quaedam alia pena quibus idem adibus subicitur.
- 49 Ignorancia excusans ab irregularitate, & quod ei obnoxij sit non tantum celebrans Missam, sed etiam celebrans alia diuina officia.
- 50 Irregularitas incurritur non modo interdicti localis, sed etiam personali violatione.
- 51 Irregularitas ob violationem interdicti personalis, & omnibus, & solis Clericis inposita: quam non incurrunt nisi exercendo officium diuinum, ad quod sint consecrati.

48. Celebrantem scienter absque priuilegio in loco qui suppositus est interdicto, in irregularitatem incurrere habet expresse ex ca. Is qui, De senten. excommunic. in 6. his verbis Is vero qui scienter in loco celebrat supposito interdicto (nisi super hoc priuilegiatus existat, aut a iure sit concessum) irregularitatem incurrat, a qua nequit per alium, quam per Romanum Pontificem liberari. Quae verba cum sint generalia, locum habent tam in locali interdicto generali, quam in particulari: & tam in interdicto ab homine, quam a iure, comprehenduntque omnem Clericum tam regularem, quam secularem: quod Suarez annotat disput. 34. sect. 4. nu. 14. vbi notatu dignum praemittit aliquot auctoribus citatis, quasi axioma esse in hac materia. Violentem interdictum exercendo actum proprium sui ordinis eo modo quo nequit a laicis exerceri, irregularem fieri, aliasque penas in iure expressas incurrere.

Quae sunt intelligibilem esse: sic nimirum, ut non modo non possit eligi, sed neque alium eligere, ex eodem cap. Is qui, in fine. Item inhabilem esse non modo ad acquirendum beneficium, sed etiam ad acquisitum retinendum, iuxta cap. Tanta, §. finali De excessibus Praelatorum. Praeterea ca. Postulatis, §. finali De Clerico excommunic. ministrante: praesumentes celebrare diuina officia in loco interdicto spoliandos esse beneficiis, si sint Clerici. Sin Monachi sint, aut Moniales, in arctiora Monasteria ad agendam poenitentiam detrudendos. De qua poena sic Suarez iudicat, ut velit ad eam cum interdicti violatione requiri contumaciam: cum qua praedicti, in violatione ipsa perseverantes, fuerint excommunicati. Quod quidem est contentum in his verbis, *positis ibidem in praed. paragrafo*; Non venient officia diuina celebrare, quamuis propter hoc sint excommunicati: nisi vinculo innodati. Postremo, per Clementinam primam

De senten. excommunic. in excommunicationem incur-
re ipso facto Religiosos quoscumque scientes Cathedra-
lem, & Matricem, seu Parochialem Ecclesiam seruare inter-
dictum, si ipsi non seruent.

49. Notandum est autem circa verba, Is vero, &c. ante re-
lata; ex particula, *Scienter*, deduci quod ab irregularitate ex-
cusetur ille qui interdictum violat ex ignorantia, etiam si nō
excuset ipsum a culpa, eo nomine quod negligens fuerit in
ipsa depellenda: ita tamen vt non fuerit affectata, quæ dolo
aequiparanda, auctori suo prodesse non debet. Et certe si ad
talem excusationem requireretur ignorantia inuincibilis,
proposita particula, *Scienter*, nihil operaretur: quandoqui-
dem ea etiam omiſſa locus esset excusationi ab irregularitate
per ignorantiam ipsam inuincibilem.

Notandum est præterea, etiam si verbum, *Celebret*,
absolutum prolatum soleat de Missæ sacrificio intelli-
gi; nihilominus in §. illo sic accipiendum esse, vt exten-
datur ad omnem actum, quem proprium sui ordinis Cleri-
cus exercet eo modo, quo nequit a laico exerceri: vt tan-
quam axiomata a Doctõribus receptum ante diximus; & ex-
positionem esse omnium Suarez ait in citata sect. 4. n. 15. Ex
quo in sequenti in 16. sub finem adde. si talis actus ex leuitate
materiæ, aut aliunde, in iudicio prudẽtis excusetur a mortali;
executioni mandatum in loco interdicto, nō inducere, *sal-
tem quoad conscientie forum*, irregularitatem quam Ecclesia
imponit tanquam penam grauis peccati.

50. Notandum est porro, Clericos irregularitatem incur-
re vt violatione interdicti localis sic etia violatione interdicti
personalis, iuxta Cap. Is cui. Defenten. excommunic. in 6.
cum dicitur, Is cui est Ecclesiæ interdictus ingressus, irregu-
laris efficitur si contra interdictum huiusmodi, diuini in ea
se ingerat, in suo agens officio sicut prius: cum sibi per con-
sequens censetur in ipsa diuinorum celebratio interdicta.

Vbi aduerte primo, his verbis impositum interdictum,
esse pure personale. Quod enim per illud Ecclesia non fit
censenda interdicta, ex eo patet, quod in illa possint ab aliis
diuina officia tum celebrari, tum audiri: alioqui enim cum
innodatus eo, sit interdictus respectu omnium Ecclesia-
rum, in nulla ab aliis possent siue celebrari, siue audiri officia
diuina; quod & a ratione, & a communi Ecclesiæ vsu alicui
num est.

Aduerte secundo, quod iisdem verbis dicitur de inter-
dicto personali determinato ad certum locum, puta ad Ec-
clesiam, intelligi posse (argumento a minori ad maius) de
interdicto simpliciter, si enim ob illud irregularitas, incurri-
tur, multo magis censenda est ob hoc (tanquam longe seue-
rius) incurri. Ita Suarez late consequenter docens intelligi
quoque de interdicto personali tã generali, quã particulari.
Quã doctrinã tẽrere tutum est sicite verba textus ad eam ac-
commodare sit difficile. Videndus est Suarez ipse.

51. Aduerte tertio, eadem quæ dicta sunt de irregularitate
quæ incurritur violatione interdicti localis, pariter dicenda
esse de ea quæ incurritur violatione interdicti personalis:
nempe eam esse generalem quoad personas, prout verba il-
la; Is cui, &c. a nobis relata satis indicant, vt pote æquivalen-
tia his; Omnis cui, &c. Deinde esse nihilominus propriam
Clericorum, quorum proprium est peccatum illud propter
quod ea incurritur: violationis, inquam interdicti, in ge-
nere de diuinis ex officio sicut prius. Non enim est aliorum,
quam Clericorum ex officio diuina celebrare.

Quarto aduerte, verbum, *ex officio sicut prius*, indicare ad
inevrendam irregularitatem violatione interdicti perso-
nalis, requiri vt interdictus aliquod ministerium diuinum
ad quod fuit consecratus, exercet ex officio; nec sufficere
vt exercet solum prout laicus exerceret, vt fit cum iniatus
minoribus seruit Sacerdoti priuatim sacrum Missæ facienti.
Videndus est Suarez loco cit. n. 25. & sequentibus.

C A P V T XXXII

De relaxatione interdicti.

S V M M A R I V M.

52. Eiusdem modi sunt relaxatio interdicti, & suspensio-

53. Interdictum conditionale cessat cessante conditione, nec abso-
lutio ad id requiritur.

54. Ad relaxationem interdicti absoluti requiritur absolutio;
quæ dari potest ab eo qui interdictum tulit si sit ab homi-
ne: sique ipsum latum sit cum reservatione, ab eo cui sa-
cti sit.

55. Sin sit latum à iure sine reservatione, & sit locale, aut perso-
nale generale, ad illius absolutionem requiritur Episco-
pali iurisdictione.

56. Cur non possit Parochus in talibus absoluere, & cur possit in
particulari interdicto personali.

57. Forma absolutionis ab interdicto.

58. Quatenus absolutio ad cautelam habeat locum in inter-
dicto.

59. Quatenus per mutationem loci, interdictum locale tollatur,
declaratur aliquot conclusionibus.

60. Quatenus contingere possit generalis interdicti personalis
relaxatio, sine Superioris absolutione.

61. An speciale interdictum personale cesset in eo, qui defunctus
est penitens.

52. De relaxatione interdicti Suarez late in *disput. 38. supra
memorati tom. 5.* & ante illum plurimi, ex quibus mihi
propono sequendum Angelum in verbo *Interdictum* 8. vbi
notat eadem quæ de relaxatione suspensionis statuta sunt
in *præced. cap. 22.* esse statuenda de relaxatione interdicti. Ac
primo, interdictum reddi nullum per antecedentem appel-
lationem & interrupti, seu ab effectu suspendi per appel-
lationem sequentem, quando ipsum fuerit a temporalibus,
eadem scilicet ratione qua de suspensione in citato cap. 22.
num. 40. traditum est. Secus est vero, quando ipsum fuerit
a spiritualibus, de quibus in præcedentibus. Nam post laram
sententiam interdicti, a talibus interdictum ipsum non su-
spendi per appellationem interpositam, habetur ex ca. Ad
hæc 3. De appellationibus.

Secundo, interdictum posse ad tempus suspendi aucto-
ritate Superioris à quo latum est. Id quod Suarez in *ead. disp.
sect. 3. nu. 5.* & ante cum Couar. ad Cap. *Alma mater*, par. 2. §. 2.
num. 4. plenius tractat; in confirmationem adferens. Tunc
quod censuræ Ecclesiasticæ regulariter ligent ad nutum, &
voluntatem eas decernentis, cap. Veniens 2. De reſtitibus, &
Ca. Significasti. De eo qui duxit in matrimonium, &c. Tum
quod in cap. *Dilectus*, De appellationibus, §. Quia vero, ha-
beat mentio suspensionis eiusmodi. Quam quidem idem
author admonet debere ab Episcopo fieri tantum ad tem-
pus. *ne videtur privilegium dare aduersus ius commune, interdi-
cti obſeruationem præcipiens, vt videre est in Conc. Trid. sess. 25.
De regularib. c. 12.*

53. Tertio, cū interdictū aliud sit absolutū, & aliud cōditio-
nale (quale est quando interdicitur quis donec satisfecerit;
aut ad annum vsq; aliud ve certum tempus; aut quãdo locus
interdicitur, quãdiu ibi certus aliquis fuerit) conditionale
quidem siue sit ab homine, siue à iure, cessare cessante cōdi-
tione sub qua latum fuerit; puta satisfactione facta, vel ad-
impleto anno, aliove tempore determinato, vel si ille pro-
pter quem locus suppositus est interdicto, quãdiu inibi
fuerit, inde recesserit. Neq; ad illud tollendū absolutionem
requiri, ex Panor. habent Angelus loco cit. in principio, &
alij quorum Suarez meminit in *memorata disp. 38. sect. 1. n. 4.*
à quibus ille dissentit in eo quod putet opus esse absolutio-
ne quando conditionale interdictum fuerit impositum ob
contumaciam, seu pertinacem perseverantiam in peccato,
cuiusmodi censetur impositū alicui donec satisfecerit; item-
que impositum loco quãdiu quis ibi fuerit. Consentit autē
existimando absolutionem opus non esse quando interdictū
est impositum in penam peccati præteriti, vt cum alicui in-
gressus Ecclesiæ per annum interdicitur ob perpetratum à
se aliquod flagitium. Illum qui volet, consulat.

Nobis pro praxi sufficit, quod ille fatetur, probabile ef-
se per solam cessationē conditionis interdictum conditio-
nale cessare, neque absolutionem requirere. Probabilitatis
autem fundamentum est, tum autoritas Doctõrũ ita sen-
tentium, quorũ ille meminit, tũ ratio. Lex enim aut sententia
nō operatur amplius quã verba ipsius exigant. Ergo quando

verba